

Field : Sport Psychology

Type : Research Article

Recieved: 19.03.2016 - Accepted: 15.05.2016

Hentbol Ders Uygulamasında Kendini Değerlendirme Becerisinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Oğuzhan DALKIRAN¹, Cem Sinan ASLAN¹, Ender EYUBOĞLU²

¹Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Burdur, TÜRKİYE

²Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Bartın, TÜRKİYE

E-Posta: odalkiran@mehmetakif.edu.tr

Öz

Bu çalışma; üniversite öğrencilerinin hentbol dersi uygulama sınav puanları ile kendini değerlendirme yöntemini kullanarak belirledikleri performans puanlarının arasındaki farkları cinsiyet değişkenine göre karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Çalışmaya, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 64 kadın, 89 erkek olmak üzere toplam 153 öğrenci katılmıştır. Katılımcılar cinsiyet değişkenine göre iki gruba ayrılmışlardır. Veri toplama aracı olarak; araştırmacılar tarafından hazırlanan, katılımcıların hentbol dersi uygulama performans puanlarının belirlendiği değerlendirme formu kullanılmıştır. Verilerden elde edilen sonuçlara göre; kadın ve erkek grupların kendini değerlendirme yöntemini kullanarak elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel yönden anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Sonuç olarak; kendini değerlendirme açısından erkek grubun kadın gruba göre ders performans puanlarına daha yakın bir değerlendirme yaptıkları saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Kendini değerlendirme, sınav performansı, hentbol dersi

Comparison of the Self Evaluation Skills according to Gender Variable at Handball Course Practice

Abstract

This study aimed to compare differences between handball lesson practice exam scores of university students and their performance scores they determine using the self-assessment process, according to gender variable. 153 physical education and sports students participated voluntarily in the study as 64 women and 89 men. Participants were divided into two groups according to gender. Handball Lesson Evaluation Form was used for the determination of performance evaluation scores of participants prepared by the researchers as used the data collection tools. According to the results obtained from the data; between the self-assessment scores of men group and women group were statistically significant differences. As a result; it was found that the men group made in a closer assessment of the course performance points than the women group in terms of self-evaluation.

Keywords: Self-evaluation, exam performance, handball course

Giriş

Kendini değerlendirme yönteminde ortaya çıkan öğretmen öğrenci ilişkileri ile yeni bir durum yaratılmaktadır. Öğrenciye daha fazla karar devredilmekte ve bu kararlar daha fazla kendine ait sorumluluklar gerektirmektedir. Kişinin kendi performansının farkında olmasını geliştirmek; gelişimin önemli bir boyutu, kinestetik farkındalıktır. Kinestetik farkındalığa ise, kendi performansını gözlemlemeyi öğrenerek ve daha sonra ölçütlere göre bir değerlendirme yaparak ulaşılabilir (Mosston ve Ashworth, 2009).

Eğitim sistemi içinde yer alan unsurlar hakkında verilecek kararlar ve bunların doğru ve isabetli olması gerektiği dikkate alındığında değerlendirmenin büyük bir öneme sahip olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Düzey belirlemek amacıyla yapılan değerlendirme türleri daha çok not verme (başarılı-başarısız; yeterli-yetersiz) amaçlı olup programın veya dersin sonunda öğrencilerin ilgili program veya ders kapsamındaki bilgi, beceri, tutum gibi özelliklere ne düzeyde sahip olduğunu ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilir. Yapılan vize ve final tarzı sınavlardan elde edilen sonuçlara göre verilen kararlar bu değerlendirme türüyle ilgilidir. Dolayısıyla değerlendirmeye konu olacak kritik kazanımların belirlenmesi sürecinde dikkatli olunmalıdır (Bahar, Nartgün, Durmuş, Bıçak, 2012).

Turgut ve Baykul (2010) değerlendirmeyi; bir ölçütle karşılaştırılan ölçme sonuçlarının bir değer yargısına ulaşma süreci olarak tanımlanmaktadır. Bir bireyin kendisiyle ilgili bir ölçme sonucunu, belirli ölçütlerle karşılaştırılarak kendisiyle ilgili bir yargıya ulaşma süreci öz değerlendirme olarak tanımlanabilir. Gösterdiği performans hakkında öğrenciden kendisinin de bir değer biçmesi istenerek, hem yaptığı işe karşı farkındalığının artırılması hem de kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu öğretmeniyle paylaşması amaçlanır. Ayrıca bu değerlendirme faaliyetinin, öğrencilere kazandırılacak eleştirel düşünme becerisini kazandırılmaya hizmet edeceği düşünülmektedir.

Taşdemir'in (2014) çalışmasında belirttiği bazı araştırma sonuçlarına göre; ilköğretim öğrencilerinin öz yeterlilikleri alternatif değerlendirme araçlarından biri olan kendini değerlendirmenin kullanımından sonra anlamlı bir şekilde yükselmektedir. Benzer şekilde, alternatif değerlendirme yaklaşımları üzerine temellendirilmiş ders gören öğrencilerin öz yeterlilik düzeyleri yükselmektedir.

Yapılandırmacı kuramda değerlendirme; pekiştirme sağlama, kazandırılmış davranışın düzeltilmesi ve yeniden yapılandırılması, öğrencinin kendini analiz etmesi gibi amaçları içermektedir (Semerci, 2001). Öz değerlendirme yöntemi; planlama, uygulama, izleme ve kendi öğrenmelerini değerlendirmede daha fazla sorumluluk alabilen öğrenenlerin bu konudaki özerkliğini desteklemektedir. (Mistar, 2011). Buradan hareketle; öğrenenin kendini değerlendirme sürecine dahil edilmesi yalnızca performans belirleme anlamında değil kendi ile ve yaptığı eylem ile ilgili karar verme sürecine dahil olarak bilişsel alanda farkındalığı ve gelişimi sağlama anlamında katkı sağlaması yönünden önemlidir.

Bu araştırma; üniversite öğrencilerinin hentbol dersi uygulama sınav puanları ile kendini değerlendirme yöntemini kullanarak belirledikleri performans puanlarının arasındaki farkları cinsiyet değişkenine göre karşılaştırmayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Araştırmanın modeli

Üniversite öğrencilerinin hentbol dersi uygulama sınav puanları ile kendini değerlendirme yöntemini kullanarak belirledikleri performans puanlarının arasındaki farkları cinsiyet değişkenine göre karşılaştırmayı amaçlayan bu çalışmada, geniş gruplar üzerinde yürütülen, gruptaki bireylerin bir olgu veya olayla ilgili olarak görüşlerinin, tutumlarının alındığı, olgu ve olayların betimlenmeye çalışıldığı bir araştırma yaklaşımı olan tarama modeli kullanılmıştır (Tanrıoğen, 2011).

Çalışma grubu

Çalışmaya, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 64 kadın, 89 erkek olmak üzere toplam 153 öğrenci katılmıştır. Katılımcılar cinsiyet değişkenine göre iki gruba ayrılmışlardır.

Veri toplama araçları

Veri toplama aracı olarak; araştırmacılar tarafından hazırlanan, katılımcıların hentbol dersi uygulama performans puanlarının belirlendiği değerlendirme formu kullanılmıştır. Değerlendirme formunda pas, şut ve aldatmalar başlıkları altında 26 teknik beceri ve bu becerilerden alınabilecek toplam puanlar belirtilmiştir. Ayrıca alınan toplam puanların nota dönüştürülme formülü de verilmiştir.

Verilerin analizi

Lisans hentbol dersi performans notları ile öğrencilerin kendini değerlendirerek verdikleri notlar birbirinden çıkartılarak öğretim elemanının verdiği nota uzaklık yakınlık ilişkisi tespit edilmiş ve bu ilişkinin ortalamaları analiz edilerek toplam farklılık belirlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde SPSS (Ver.22) paket programındaki tanımlayıcı istatistiksel analizler, grupların değerlendirme puanlarının karşılaştırılmasında ise “t testi” kullanılmıştır. Değerlendirme formunun iç tutarlılık katsayısı ,798 olarak tespit edilmiştir. Yapılan analizlerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

	Değişkenler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	64	41,8
	Erkek	89	58,2
	Toplam	153	100

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin cinsiyet dağılımlarının % 41, 8’ inin kadın ve % 58,2’sinin erkek olarak oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2. Hentbol Dersi Uygulama Değerlendirme Formu

Sıra	Teknik Beceri	Toplam Puan	Öğrenci Puanı
PAS			
Top Tutma ve Pas			
1	Topa uzanma	5	
2	El tekniği	10	
3	Topa hakim olma	10	
4	Yarım dairesel hareketle topu geriye götürme	15	
5	Topun baş üstünde olması	10	
6	Elin topun arkasında olması	5	
7	Ön kol ile üst kol arasındaki açı (geniş)	10	
8	Omuz-dirsek-bilek hareketi ile topun atılması	20	
9	Topun hedefe gitmesi	15	
Toplam		100	
Şut			
1	Adım ritmi	15	
2	Doğru ayak ile sıçrama	10	
3	Denge bacağının bükülerek yana alınması	15	
4	Sıçrama ile topu yarım dairesel hareketle geriye götürme	15	
5	Topun baş üstünde olması	10	
6	Ön kol ile üst kol arasındaki açı (geniş)	10	
7	Omuz-dirsek-bilek hareketi ile topun atılması	15	
8	Sıçrama ayağının üstüne düşme	10	
Toplam		100	
Aldatmalar			
Pas Aldatması			
1	Adım ritmi	20	
2	Aldatmanın gösterilmesi	40	
3	Aldatma sonrası ritim	40	
Toplam		100	
Şut Aldatması			
1	Adım ritmi	20	
2	Aldatmanın gösterilmesi	40	
3	Aldatma sonrası isabetli pas	40	
Toplam		100	
Topsuz Aldatma			
1	Aldatma ritmi	20	
2	Aldatmanın gerçekleşmesi	40	
3	Aldatma sonrasında top alabilme	40	
Toplam		100	
Ölçek Toplam		500	
		500/5 = 100	

Tablo 3. Cinsiyet Değişkenine Göre Kendini Değerlendirme Puanları t-Testi Sonuçları

Değişken	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kadın	64	8,38	7,99	151	2,95	,004*
Erkek	89	5,12	5,64			

*p<0,05

Kendini değerlendirme yöntemiyle elde edilen puanlar cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($t_{151}=2,95$, $p<.05$). Verilere göre erkek grubun ($\bar{x}=5,12$) kadın gruba göre ($\bar{x}=8,38$) ders performans puanlarına daha yakın bir değerlendirme yaptıkları saptanmıştır. Bu bulguya göre cinsiyet değişkeni ile kendini değerlendirme puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir.

Verilerden elde edilen sonuçlara göre; kadın ve erkek grupların kendini değerlendirme yöntemini kullanarak elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel yönden anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($t_{151}=2,95$; $p>.05$). Verilere göre erkek grubun ($\bar{x}=5,12$) kadın gruba göre ($\bar{x}=8,38$) ders performans puanlarına daha yakın bir değerlendirme yaptıkları saptanmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Kendini değerlendirme ve performans puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması ile ilgili literatürde çok kısıtlı çalışma bulunmaktadır. Taşdemir (2014)'in, üniversiteli kadın öğrencilerin kendini değerlendirme becerilerinin erkek öğrencilere göre daha fazla olduğunu bildirdiği çalışma sonucu ile bu çalışmada elde edilen sonuç farklılık göstermektedir. Türkmen (2013)'in, üniversite öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada her ne kadar kadın öğrencilerin kendini değerlendirme becerileri yüksek olsa da istatistiksel olarak cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Zeka alanları ile ilgili yapılan çalışmalarda (Ürgüp ve Aslan, 2015; Öney Yazıcı ve Acar, 2010), erkeklerin bedensel/kinestetik zeka alanında kadınlara göre daha baskın oldukları saptanmıştır. Buradan hareketle; erkeklerin bedensel performans ile ilgili alanlarda kendini değerlendirme açısından kadınlardan daha isabetli değerlendirmelerde bulunmalarının nedeni, erkeklerin bedensel/kinestetik zeka alanında kadınlara göre daha baskın olmaları ile açıklanabilir.

KAYNAKÇA

Bahar M, Nartgün Z, Durmuş S, Bıçak B (2012). Geleneksel- Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri.(5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Mistar J (2011). A Study Of The Validity And Reliability Of Self-Assessment. TEFLIN Journal, Vol 22, No 1.

Mosston M, Ashworth S (2009). Beden Eğitimi Öğretimi, Ankara: Spor Yayınevi.

Taşdemir M (2014). Kendini Değerlendirme, Akran Değerlendirme ve Öğretmen Değerlendirmenin Yazılı Sınav Sonuçlarına Etkisi ve Başarı Yordayıcılığı. Turkish Studies -

International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 9(5): 1911-1929.

Öney-Yazıcı E, Acar E (2010). Yapım Yöneticilerinin Çoklu-zeka Profillerinin Belirlenmesi (Multiple-Intelligence Profiling of Construction Managers), 1. Proje ve Yapım Yönetimi Kongresi, ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi 29 Eylül - 1 Ekim 2010, Ankara.

Semerci Ç (2001). Oluşturmacılık Kuramına Göre Ölçme ve Değerlendirme. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi 1(2), 429-440.

Tanrıöğen A (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Anı Yayıncılık.

Turgut MF, Baykul Y (2010). Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme. Pegem Akademi. Ankara.

Turkmen M (2013). The Relationships Between Gender, Physical Self-Perception, Sport Experience, Motivation Orientations And Academic Success. International Journal of Academic Research Part B; 5(5), 66-72.

Ürgüp S, Aslan C S (2015). Investigation Of Students' Multiple İntelligence Domains İn Three Different Departments Of The School Of Physical Education And Sports. Educational Research and Reviews 10(15): 2068-2075.